

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту і адміністрування

**Методичні рекомендації для підготовки
до поточного контролю самостійної роботи студентів заочної форми
навчання спеціальності «Адміністративний менеджмент»
з дисципліни «Теорія організації»**

Харків 2014

Автор - укладач: к. е. н, доц. кафедри менеджменту і адміністрування
Мороз С. Г.

**Методичні рекомендації для підготовки до поточного контролю
самостійної роботи студентів заочної форми навчання спеціальності
«Адміністративний менеджмент» з дисципліни «Теорія організації»**

В методичних рекомендаціях наведено перелік теоретичних питань,
термінів та типових завдань з прикладами їх розв'язку, які будуть
використовуватися в процесі поточного контролю самостійної роботи
студента з дисципліни «Теорія організації».

Передмова

Методичні рекомендації для підготовки до поточного контролю самостійної роботи студентів з дисципліни «Теорія організації» призначені для студентів заочної форми навчання спеціальності «Адміністративний менеджмент».

Для підготовки до поточного контролю самостійної роботи студентів рекомендується використовувати такі навчальні видання (наявні в бібліотеці НФаУ та на кафедрі менеджменту і адміністрування):

1. *Менеджмент і адміністрування [Текст] : навч. вид. у 20 т. / за заг. ред. Д. В. Карамішева. Т. 2 : Теорія організації : навч. посіб. для ВНЗ / уклад.: Д. В. Карамішев, Л. В. Набока, І. О. Кононов, 2011. - 300 с.*

2. *Менеджмент і адміністрування [Текст] : навч. вид. у 20 т. / за заг. ред. Д. В. Карамішева. Т. 1 : Управління. Менеджмент. Адміністрування: теоретичні основи : навч. посіб. для ВНЗ / уклад.: Д. В. Карамішев, Ю. Г. Кальниш, І. О. Кононов, 2010. - 295 с.*

При самопідготовці до поточного контролю самостійної роботи студентів з дисципліни «Теорія організації» рекомендується користуватися дистанційним середовищем НФаУ, розміщеним за адресою <http://pharmel.kharkiv.edu>, у якому представлені теоретичні інформаційні та додаткові матеріали у текстовому, аудіо- та відео варіантах.

При самопідготовці до поточного контролю самостійної роботи студентів з дисципліни «Теорія організації» можуть використовуватися Інтернет-ресурси:

1. <http://www.management.com.ua> - інтернет-портал для управлінців
2. <http://www.aup.ru/> - адміністративно-управлінський портал
3. <http://www.training.com.ua/> - ведучий тренінговий портал України
4. <http://ek-lit.narod.ru/links.htm> - бібліотека економічної та управлінської літератури.

Для самопідготовки до поточного контролю самостійної роботи студента з дисципліни «Теорія організації» передбачаються такі завдання:

1. Теоретичні питання
2. Визначення термінів
3. Тестові завдання

До завдань поточного контролю самостійної роботи студентів (аудиторної контрольної роботи) включається 1 теоретичне питання (максимально - 5 балів), 5 визначень термінів (максимально - 5 балів), 10 тестових завдань (максимально - 10 балів).

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за виконану аудиторну контрольну роботу - 20 балів, мінімальна – 12 балів

1. Теоретичні питання для підготовки до поточного контролю самостійної роботи студентів

1. Теорія організації як наука
2. Об'єкт, предмет і методи теорії організації
3. Еволюція поглядів на сутність та структуру організацій
4. Поняття про залежності і закони організації
5. Класифікація законів організації
6. Загальні закони організації
7. Специфічні закони соціальної організації
8. Визначення поняття організації
9. Місія і цілі організації
10. Життєвий цикл організації
11. Технологія створення і реєстрації організації
12. Суть системного підходу до організації
13. Поняття системи, її складові
14. Класифікація систем і їх властивості
15. Організація як відкрита система
16. Внутрішнє середовище організації
17. Зовнішнє середовище організації
18. Різновиди організацій
19. Властивості організацій
20. Формальні й неформальні організації
21. Поняття структури управління організацією
22. Види організаційних структур
23. Поняття і зміст організаційного проектування
24. Поняття норми керованості
25. Поняття координації. Зв'язки в організаціях
26. Ієрархія в організаціях
27. Повноваження в організаціях
28. Комунікаційний процес в організації

29. Типи комунікацій
30. Особливості комунікацій в організаціях
31. Причини виникнення неформальних організацій.
32. Поняття організаційної культури
33. Елементи організаційної культури
34. Класифікація і оцінка організаційної культури
35. Процеси формування організаційної культури.
36. Методи підтримання та розвитку організаційної культури
37. Значення комунікацій в організації.
38. Форми прояву міжгрупових відносин
39. Причини виникнення міжгрупових проблем
40. Моделі поведінки груп
41. Шляхи подолання міжгрупових конфліктів
42. Самоорганізація та самоуправління
43. Поняття та види організаційних змін
44. Методи та етапи організаційних змін
45. Опір організаційним змінам

2. Дати визначення наступних термінів

1. Апарат управління	21. Координація
2. Бюрократизм	22. Місія організації
3. Вертикальні зв'язки	23. Мотивація
4. Відкрита система	24. Неформальна організація
5. Відповідальність	25. Організаційна культура
6. Влада	26. Організаційні комунікації
7. Внутрішнє середовище	27. Організація
8. Горизонтальні зв'язки	28. Підприємство
9. Делегування	29. Повноваження
10. Децентралізація	30. Поділ праці
11. Диверсифікація	31. Реорганізація
12. Закони організації	32. Ресурси
13. Закрита система	33. Розвиток
14. Зовнішнє середовище	34. Самоуправління
15. Ієрархія	35. Синергія

- 16. Інновація
- 17. Інституціоналізм
- 18. Комунікації
- 19. Конкуренція
- 20. Конфлікт

- 36. Система
- 37. Теорія організації
- 38. Формалізація
- 39. Формальна організація
- 40. Централізація

3. Тестові завдання

1. Закрита система

- a. характеризується відповідною реакцією фірми на дію зовнішнього середовища
- b. має жорсткі фіксовані межі, її дії не залежать від дій зовнішнього середовища і вона є такою, що самозабезпечується
- c. характеризується взаємодією із зовнішнім середовищем

2. Автором «бюрократичної» моделі організації є

- a. А. Файоль
- b. Д. Норт
- c. Ф. Тейлор
- d. М. Вебер
- e. Р. Саймон

3. Автором теорії «організаційного потенціалу» є

- a. І. Ансофф
- b. Р. Лайкерт
- c. Д. Норт
- d. Д. Вернерфельт

4. Бюрократія, по М.Веберу, це –

- a. Управління з виборними керівниками
- b. Управління з жорстко відпрацьованими процедурами
- c. Управління з широкою свободою вибору
- d. Управління з ускладненням процедур діяльності

5. Вертикальні зв'язки управління – це

- a. Зв'язки кооперації
- b. Зв'язки координації
- c. Зв'язки локалізації
- d. Зв'язки субординації

6. Висока значущість лінійного керівництва і слабкість функціонального управління характерні для

- a. дивізійних структур
- b. матричних структур

- c. лінійно-функціональних структур
- d. функціональних структур
- e. штабних структур

7. *Відкрита система складається з наступних елементів: (вказати зайвий)*

- a. вихід
- b. вхід
- c. систематизація
- d. перетворення

8. *Відповідно до закону інформованості-впорядкованості*

- a. у конкурентній боротьбі перемагає організація, що володіє максимальними ресурсами
- b. найбільші можливості стійкого поступального розвитку має організація, забезпечена повними і достовірними даними про зовнішнє середовище
- c. максимальними можливостями для функціонування і розвитку в умовах глобального інформаційного простору володіють крупні інтегровані організації

9. *Відповідно до основної класифікації системи поділяються на*

- a. технічні
- b. політичні
- c. соціальні
- d. правові
- e. біологічні

10. *Вкажіть компонент соціальної системи, що відрізняє її від біологічних систем*

- a. процеси
- b. духовні цінності
- c. людина
- d. речі

11. *Деяка цілісність, що складається з взаємозв'язаних частин, кожна з яких вносить свій внесок до характеристик цілого*

- a. структура
- b. закон
- c. принцип
- d. система

12. *Для якого виду організаційних структур управління характерним є розширення середнього рівня управління і посилення його ролі в діяльності організації*

- a. функціональна
- b. лінійно-функціональна

- c. проектна
- d. дивізіональна

13. Для якої організаційної структури управління характерне самостійне ухвалення рішень і координація робіт автономних робочих груп

- a. проектна
- b. бригадна
- c. штабна
- d. мережева
- e. матрична
- f. дивізіональна

14. До авторів, що внесли основний внесок до розвитку класичної теорії організації, відносяться

- a. Пітер Друкер
- b. Фредерік Уїнслоу Тейлор
- c. Фредерік Герцберг
- d. Дуглас Макгрегор
- e. Френк Гилбрет
- f. Макс Вебер
- g. Анрі Файоль

15. Життєвий цикл організації етап «формалізації і управління» характеризується

- a. обмеженість ресурсів, відсутність чітко вибраного напрямку діяльності
- b. скорочення об'єму продажів, втрата лідируючого положення на ринку, бюрократія, конфлікт
- c. чітке розмежування повноважень, розширення штату працівників, вироблення норм і правил
- d. збільшенням випуску продукції, розробкою нових напрямів діяльності

16. Життєвий цикл організації є

- a. період зростання потенціалу організації
- b. період стабільного і ефективного функціонування організації
- c. період від моменту заснування до ліквідації організації

17. За взаємозв'язком із зовнішнім середовищем системи класифікують на

- a. відкриті і закриті
- b. жорсткі і м'які
- c. активні і пасивні
- d. штучні і природні

18. Закон – це:

- a. специфіка, що вимагає адаптації досягнень в області управління і організації

- b. найважливіший напрям роботи
- c. залежність, яка або: зафіксована в законодавчих документах або є загальноновизнаною нормою для великої групи людей і організацій; отримала визнання і підтримку авторитетних учених

19. Закон єдності аналізу і синтезу є

- a. метод, заснований на вивченні економічної діяльності організації на всіх етапах її розвитку
- b. процес незворотних і закономірних змін, направлених на максимальне використання потенціалу організації
- c. науково обґрунтований метод переходу від загального до одиничного і від одиничного до загального

20. Закон єдності аналізу і синтезу звучить таким чином:

- a. кожна матеріальна система свідомо або стихійно прагне до збереження своєї якісної визначеності і використовує для досягнення цього весь свій потенціал
- b. для будь-якої організації існує такий набір елементів, при якому її потенціал завжди буде або істотно більше простим суми потенціалів вхідних в неї елементів, або істотно менше
- c. Кожна матеріальна система, живий організм, соціальна організація прагне налаштуватися на найбільш економічний режим функціонування за рахунок постійної зміни своєї структури або функцій, ці зміни йдуть в наступному циклі: розділення – перетворення – об'єднання – перетворення

21. Закон організації це

- a. стійкий зв'язок явищ або подій, властивий організаціям
- b. договірні зобов'язання членів організації
- c. суб'єктивну залежність, що періодично виявляється в соціальних організаціях
- d. правила, встановлені у внутрішніх нормативних актах організації

22. Закон розвитку виявляється в

- a. підвищенні продуктивності праці для забезпечення життєдіяльності організації
- b. забезпеченні найбільшого сумарного потенціалу на всіх етапах життєвого циклу організації
- c. оптимізації організаційної структури управління в цілях забезпечення ефективного розвитку організації

23. Закон самозбереження виявляється в

- a. забезпеченні потенціалу організації, що перевищує силу внутрішньої і зовнішньої руйнівної дії
- b. забезпеченні виживання організації з максимальним використанням внутрішніх і зовнішніх ресурсів

- c. підтримці життєдіяльності організації головним чином за рахунок зовнішніх ресурсів
- d. прагненні організації до досягнення максимального прибутку при використанні наявних ресурсів
- e. підтримці заданої композиції і пропорційності структурних компонентів

24. Закони організації представляють собою

- a. склад
- b. зв'язки
- c. процедуру
- d. структуру
- e. зміст

25. На чому заснований принцип дивізійних структур?

- a. На певній самостійності підрозділів
- b. На демократизмі управлінських рішень
- c. На делегуванні прав і повноважень
- d. На єдиноначальності керівництва

26. На якому етапі життєвого циклу організації з'являються перші негативні тенденції занепаду?

- a. Рання зрілість
- b. Розквіт сил
- c. Повна зрілість
- d. Дитинство

27. Найбільш важливою особливістю дії закону синергії є

- a. можливість забезпечення приросту потенціалу кожного виду ресурсів організації
- b. можливість підвищення індивідуальних зусиль членів організації
- c. можливість управління приростом енергії

28. Недоліками лінійної організаційної структури управління є

- a. надмірне навантаження на базовий рівень управління
- b. складність побудови
- c. повільне вирішення питань, що виникають між структурними підрозділами
- d. нечітко виражена відповідальність
- e. нечіткі взаємозв'язки типу «начальник – підлеглий»
- f. повільна реакція на прямі управлінські дії

29. Недоліками функціональної організаційної структури управління є

- a. повільне вирішення питань, що виникають між різними структурними підрозділами
- b. відсутність можливості створення дуальних підструктур
- c. складність побудови

- d. повільна реакція на прямі управлінські дії
- e. перерозподіл відповідальності на працівників декількох структурних підрозділів
- f. надмірне навантаження на базовий рівень управління
- g. ускладнення організаційних зв'язків

30. Неформальні організації

- a. не зареєстровані в державному порядку організації побудовані на особистих симпатіях і загальних інтересах
- b. малі сервісні підприємства
- c. державні і муніципальні підприємства

31. Оберіть варіант, що найбільше відповідає поняттю «синергія»

- a. сумарний еквівалент матеріальних ресурсів, необхідних для функціонування організації
- b. значний приріст енергії, що перевищує суму індивідуальних зусиль членів організації
- c. збереження енергії в замкнутих матеріальних системах при дії чинників зовнішнього середовища

32. Організація – це

- a. люди, зібрані для спільної діяльності
- b. група взаємодіючих людей, об'єднаних єдиною метою і розподілом ролей
- c. сукупність людей, що розділяють однакові погляди, мають однакові переконання

33. Основними законами організації є

- a. закон синергії
- b. закон своєрідності
- c. закон інформованості-впорядкованості
- d. закон розвитку
- e. самозбереження
- f. закон єдності аналізу і синтезу
- g. закон соціальної гармонії

34. Основні етапи життєвого циклу організації

- a. зрілість
- b. юність
- c. відродження
- d. народження
- e. об'єднання
- f. реорганізація
- g. визначення мети
- h. дитинство
- i. старіння

35. *Формальні організації це*

- a. організації, що не ведуть господарську діяльність, направлену на отримання прибутку
- b. створені офіційно для вирішення виробничих і соціальних завдань, діяльність яких регламентується документами
- c. група людей усередині організації, об'єднаних загальними інтересами в досягненні мети

36. Хто сформулював 14 принципів організації

- a. М. Вебер
- b. Ф. Тейлор
- c. А. Файоль
- d. О. Богданов

37. *Як називається ефект, отриманий в результаті поєднання двох і більше елементів системи, який більше або менше простого складання потенціалів цих систем?*

Виберіть одну відповідь:

- a. синергія
- b. ланцюговий зв'язок
- c. стійкість

38. *Яку загальну ознаку можна виділити у школи, промислового підприємства, банку?*

- a. Кількість учасників
- b. Устремління співробітників
- c. Сфера діяльності
- d. Наявність цілі діяльності

39. *Вербальні комунікації здійснюються з допомогою*

- a. усної мови
- b. встановлення дистанції між тими, що спілкуються
- c. жестів
- d. інформаційних технологій

40. *Вироблена в організації в процесі спільної діяльності сукупність матеріальних і духовних цінностей, норм поведінки, проявів, що відображають її індивідуальність і що виявляється в соціальній ролі і сприйнятті зовнішнього середовища, є*

- a. організаційною поведінкою
- b. організаційними стосунками
- c. організаційною культурою
- d. організаційними цінностями

41. Для чого здійснюється делегування своїх повноважень іншими керівниками?

- a. для перевірки кваліфікації
- b. все перераховане
- c. для оптимального вирішення комплексного завдання
- d. для збереження «групового» стилю роботи

42. До прояву міжгрупового конфлікту відноситься

- a. зіткнення між різними групами
- b. посилення взаємодії
- c. невизначеність позицій сторін
- d. посилення згуртованості між групами

43. Імідж організації має на увазі

- a. популярність організації в зовнішньому середовищі
- b. цілеспрямовано сформований образ організації
- c. відношення між членами організації

44. Комунікації в організації - це

- a. Процес обміну інформацією
- b. Управлінські методи керівництва
- c. Технічно-інформаційні канали зв'язку

45. Комунікаційний процес в організації або в групі приводить до виконання і реалізації наступних функцій комунікації

- a. експресивна функція
- b. контрольна функція
- c. інформативна функція
- d. мотиваційна функція
- e. організаційна функція
- f. управлінська функція
- g. координуюча функція

46. Невербальними засобами спілкування є

- a. електронна пошта
- b. погляд
- c. рукостискання
- d. телефон
- e. хода

47. Основою влади в організації є

- a. накази і розпорядження керівництва
- b. примушення, ресурси, добровільне підпорядкування
- c. добровільне підпорядкування
- d. авторитет керівника

48. Основні причини, спонукаючи людей вступати в неформальні організації

- a. симпатія
- b. соціальний контроль
- c. спілкування
- d. загальні завдання
- e. захист
- f. відчуття приналежності
- g. взаємодопомога

49. Повноваження керівника визначаються як:

- a. права керівника
- b. можливість виконувати завдання
- c. право ухвалювати рішення на своїй посаді без їх схвалення вищестоячим керівником
- d. право ухвалювати рішення з усіх питань

50. Яке з приведених нижче тверджень вірне

- a. комунікація відбулася, якщо одержувач отримав, зрозумів і прийняв повідомлення
- b. комунікація відбулася, якщо відправник передав повідомлення
- c. комунікація відбулася, якщо комунікатор відправив повідомлення
- d. комунікація відбулася, якщо одержувач декодував повідомлення